

[Handelsministeren.]

urimelig indskrænkning i den frie erhvervsudøvelse eller urimelig ulighed i vilkårene for erhvervsudøvelsen".

Den aftale, der er omhandlet i spørgsmålet, er den aftale om indlånsrentesatser, som i 1952 er indgået imellem Danmarks Sparekasseforening og Danske Bankers Fællesrepræsentation — Handelsbanken, Landmandsbanken, Privatbanken, Andelsbanken, Provinsbankforeningen og De Københavnske Bankers Forening.

Efter aftalens fastsættes maksimumsrentesatser for de almindelige kategorier af indlån, men derimod ikke rentesatsen for udlån. En ophævelse af eller et eventuelt indgreb over for aftalen med en eventuelt heraf følgende forhøjelse af indlånsrenterne vil derfor ikke få konsekvenser for pengeinstitutternes rentemarginal, d. v. s. forskellen mellem udlånsrentesatserne og indlånsrentesatserne, såfremt der af pengeinstitutterne foretages en tilsvarende opadgående tilpasning af udlånsrentesatserne. Som jeg allerede har nævnt, har pengeinstitutterne ikke indgået nogen aftale om fastsættelsen af udlånsrenterne, og tilsynet vil derfor ikke på samme måde kunne skride ind over for udlånsrenterne som over for de aftalebestemte indlånsrenter.

Aftale om bestemmelser af tilsvarende karakter som den nuværende renteaftale har været indgået siden 15. juli 1935, da loven af 1. maj 1933 om oprettelse af en krisefond og om nedsættelse af renten for bank- og sparekasseindskud m. v. udløb.

Afgørelsen af, om der skal gribes ind over for renteaftalen, træffes således af tilsynet med banker og sparekasser. Den afgørelse, tilsynet i så henseende måtte træffe, kan ligesom monopolrådets afgørelser ikke indbringes for handelsministeren, men alene for monopolankenævnet og eventuelt videre for østre landsret og højesteret. Efter lovgivningen er det således alene tilsynets ansvar, om der på det bestående lovgrundlag gribes ind eller ej over for renteaftalen, og ministeren har ingen beføjelser i så henseende.

Spørgsmålet om renteaftalens forenelighed med monopollovens bestemmelser har i de senere år været rejst fra forskellig side, men tilsynet med banker og sparekasser

har hidtil efter forhandling med Danmarks Nationalbank og på dennes henstilling af pengepolitiske grunde ikke skredet ind over for aftalen. Nationalbankens synspunkter i denne sag vil jo i øvrigt være bekendt fra den skrivelse, som Nationalbanken har sendt aftalens parter i forbindelse med de stedfundne brud på aftalen.

Imidlertid har en direktør for et forsikringsselskab, der ved indlæg i pressen og på anden måde har vendt sig kritisk imod aftalen, klaget til monopolankenævnet over, at tilsynet ikke har skredet ind over for denne aftale. Sagen er for tiden under behandling i monopolankenævnet.

Der er nu sket det, at en række banker i provinsen på trods af aftalens bestemmelser har forhøjet deres indlånsrentesatser, og hvis dette skulle føre til, at hovedbankerne, således som det er anført i motiveringen til det stillede spørgsmål, skulle komme ind på visse former for boykot over for disse provinsbanker, er det for mig ganske klart, at tilsynet med banker og sparekasser på ny må tage stilling til, om der efter monopolloven skal foretages indgreb over for denne aftale. Jeg er også bekendt med, at direktøren for tilsynet med banker og sparekasser nøje følger udviklingen.

Jeg skal dog pege på, at det også står de banker, der er utilfreds med aftalens bestemmelser, frit for at klage til tilsynet med banker og sparekasser og, hvis de ikke får medhold, da at indbringe sagen for monopolankenævnet og videre for domstolene.

Naturligvis er jeg helt opmærksom på de særlige problemer, der er knyttet til denne aftale, herunder spørgsmålet om, hvorvidt indlånsrenternes højde og udviklingen i sparekassernes og bankernes indtjening kan siges at være rimelig, men jeg finder det ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage mig videre over for tilsynet med banker og sparekasser, idet det efter lovgivningen er dette tilsyns ansvar, hvorvidt der skal gribes ind.

Sluttelig skal jeg bemærke, at jeg ved denne besvarelse har tilstræbt at give en redegørelse for den på dette område bestående retstilstand. Om denne retstilstand bør ændres, har jeg derimod ikke taget stilling til, idet regeringen selvsagt ikke